

Bijlage D. Stichting GroenFonds: toelichting op stichting, hoofdlijnen statuten, bestuurssamenstelling

Keuze stichtingsvorm voor GroenFonds

De bedoeling is een onafhankelijke, lokale stichting op te richten die aantrekkelijke leningen verstrekt aan pandeigenaren in het Stadshart t.b.v. de vergroening van hun pand (gevels, daken) (hierna te noemen: 'het GroenFonds').

De Stichtingsvorm leent zich voor het beoogde doel omdat een stichting een organisatie is die een bepaald sociaal doel wil verwezenlijken. Een stichting heeft geen leden en bestaat dus enkel uit een bestuur (en eventueel personeel). Het is mogelijk dat de bestuurders in loondienst zijn, maar meestal is dit niet het geval en worden enkel de onkosten van de bestuurders vergoed. Daarnaast biedt een stichting flexibiliteit; zij kan los van de gemeente worden opgericht en afhankelijk van de evaluatie van de pilotprojecten worden gewijzigd (zowel qua doel, financiering als bestuurssamenstelling) tegen relatief lage (notariële) kosten.

Hoofdlijnen statuten

Het oprichten van een Stichting geschiedt bij notariële akte. Daarbij worden statuten geformuleerd, waarin, behorend bij de doelomschrijving van de Stichting, het bestuur van de Stichting wordt aangesteld (bestuursleden) en hun taken/verantwoordelijkheden/bevoegdheden worden bepaald.

1) Naam

De naam van de Stichting mag geen inbreuk maken op al in het handelsregister geregistreerde namen. Een Kamer van Koophandel check vooraf geniet dus de voorkeur. Daarnaast is het transparant als de naam van de Stichting aansluit bij de doelomschrijving. Een naam als Stichting GroenFonds Alphen aan den Rijn zou bijvoorbeeld duidelijk zijn in dit geval.

2) Doelstelling

De doelstelling(en) van een stichting word(en) bepaald in de statuten. Hiermee wordt aangegeven wat het doel van de stichting is. Het is belangrijk dat de doelen concreet zijn maar de stichting tegelijkertijd niet teveel beperken. Een stichting mag namelijk geen activiteiten uitvoeren die buiten de statutaire doelstellingen vallen.

Programmabreed een statutaire doelomschrijving op (laten) stellen geniet de voorkeur, een concept-aanzet zou kunnen zijn:

Het doel van de Stichting is:

- 1) Het bevorderen van duurzame vergroening van objecten in de gemeente Alphen aan den Rijn met als subdoelen een vitale (stads) economie, leefbaarheid en gezondheid van inwoners van Alphen aan den Rijn en bezoekers*
- 2) Het bevorderen en opdoen van ervaring met duurovereenkomsten en (werk) ervaring met de hele keten van groen en ecologisch verantwoorde producten en diensten op het gebied van vastgoedvergroening;*

En voorts al hetgeen in de ruimste zin met het vorenstaande verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn.

3) Status van de Stichting (ANBI of SBBI)

Een ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling) stichting moet zich voor minimaal 90% inzetten voor het algemeen nut. De ANBI status heeft fiscale voordelen, zoals het niet verschuldigd zijn van erf- en schenkbelasting. Discussabel is of een ANBI status verkregen kan worden met het concept (het verstrekken van financieel gunstige voorwaarden voor vastgoedeigenaren dan wel vergroeningspartijen om (onder voorwaarden) duurzaam te vergroenen), maar nader uitzoek hiervan geeft daaromtrent duidelijkheid.

Een SBBI (Sociaal Belang Behartigende Instelling) stichting moet het sociale belang dienen. Ook een SBBI stichting profiteert van enkele voordelen. Een dergelijke stichting betaalt bijvoorbeeld geen btw over ontvangen bedragen. Ook hiervoor zal onderzocht moeten worden of de Stichting Groenfonds in aanmerking komt.

Bestuurssamenstelling en functioneren bestuur

Het is gebruikelijk dat een stichtingsbestuur de Stichting bestuurt. Het bestuur vertegenwoordigt de Stichting (verstandig is een gezamenlijke vertegenwoordiging, dus door twee bestuursleden gezamenlijk), werkt volgens een taakverdeling en maakt overleg- en besluitvormingsafspraken. Het bestuur kan commissies aanstellen of medewerkers aannemen. In casu is gesproken over een VergroeningsCommissie, bestaande uit terzake deskundigen (bijvoorbeeld vertegenwoordigers van de groensector en de afdeling Groen van de gemeente). Deze commissie informeert en ondersteunt het bestuur t.a.v. groeninhoudelijke aspecten. Voor de Vergroeningscommissie wordt een reglement opgesteld.

Het bestuur kiest een voorzitter, secretaris en penningmeester uit haar midden en kan (in overleg) zoveel functionarissen benoemen als wenselijk wordt geacht.

De penningmeester voert het financiële beheer en de administratie van de stichting (volgens boek 2 BW) en de secretaris zorgt voor het voorbereiden en notuleren van bestuursvergaderingen (die door de voorzitter worden voorgezeten).

Voor de Stichting Groenfonds is het verstandig om de bestuursleden zodanig te kiezen en benoemen dat een brede afspiegeling van en draagvlak voor het programmadoel (duurzaam vergroenen van commercieel vastgoed in Alphen aan den Rijn) bereikt wordt, daarbij wel de onafhankelijkheid van het bestuur en het lokale karakter inachtnemend. Te denken valt aan drie bestuursleden, met vastgoed-, (duurzaam) groen- en financiële expertise.

Een oneven aantal bestuursleden maakt het bereiken van gedragen besluitvorming mogelijk. De voor deze Stichting Groenfonds Alphen aan den Rijn gewenste besluitvorming is unanimiteit (en conformiteit aan de te formuleren criteria en (financiële) voorwaarden) ten aanzien van het wel of niet verstrekken van een lening aan een bepaalde aanvrager voor een bepaald

vergroeningsproject.

Voor het nemen van stichtingsbesluiten kan in de stemverhouding rekening worden gehouden met verschillende belangen.

Samengevat:

Een Stichting kan vrij snel en tegen lage kosten¹ worden opgericht; de inrichting en het gebruik (doel) ervan zijn afhankelijk van de wensen van partijen. Bepalingen ten aanzien van de grootte van het bestuur, het toevoegen van commissies, de bestuurssamenstelling en haar taakverdeling en besluitvorming (en de wijze waarop verschillende belangen verenigd dan wel in balans worden gehouden door bijvoorbeeld stemrechten) zijn flexibel en kunnen bij oprichting (of door een statutenwijziging) notarieel worden vastgesteld. Het is dus zeer goed mogelijk een 'light' Stichting op te richten en na de pilotfase de stichting Groenfonds Alphen aan den Rijn verder te positioneren en vorm te geven.

Omdat de financieringen verstrekt worden vanuit publiek geld, wordt in de statuten opgenomen dat hierover jaarlijks verantwoording wordt afgelegd aan de gemeente.

¹ Inschatting oprichtingskosten: notariskosten € 400 - € 1.000,--; administratiekosten jaarlijks circa € 750,--, afhankelijk van aantal transacties (leningen voor projecten).